

PŘÍRUČKA PRO OBYVATELE OBCE VELIMI A VÍTĚZOVA

Jak se zachovat a co dělat při vzniku mimořádné události

(Příručka pro obyvatele obce Velimi a Vítězova.)

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA TÍSŇOVÉHO VOLÁNÍ

Zjistíte-li mimořádnou událost (požár, havárii chemického nebo průmyslového zařízení apod.), která ohrožuje osoby nebo majetek, okamžitě volejte číslo:

150 - Hasičský záchranný sbor

112 - Linka tísňového volání

155 - zdravotní záchranná služba

158 - Policie ČR

Při předávání zprávy uveďte:

* kde hoří

* co hoří

* své jméno a číslo telefonu, ze kterého voláte

* po skončení hovoru zavěste a čekejte na zpětný dotaz k ověření pravdivosti zprávy o požáru.

Pomoc zdravotnické záchranné služby se vyžaduje při všech stavech ohrožujících život. Přivolává se prostřednictvím telefonu:

155 - Zdravotnická záchranná služba.

Pokud jste svědky dopravní nehody nebo spáchání trestního činu volejte telefonní číslo:

158 - Policie ČR

974 874 740, mobil: 602 263 127 obvodní oddělení Pečky

Pokud jste objevili poruchu na plynovém zařízení, ucítili plyn ve Vašem domě nebo okolí, ihned zhasněte všechny plameny, ihned otevřete všechny dveře a okna, ihned uzavřete všechny uzávěry plynu, nepoužívejte elektrické zvonky a telefony, nepoužívejte otevřený oheň, nekuřte, varujte ostatní obyvatele domu a opusťte budovu.

Volejte poruchovou službu z telefonu, který se nachází mimo dům nebo místo úniku plynu. Uveďte jméno, adresu, telefonní spojení, místo poruchy a jeho popis.

1239 - Poruchová služba plynu (toto číslo volejte bez předvoleb i z mobilního telefonu)

Při poruše v rozvodné síti elektrického proudu volejte telefonní číslo: **800 850 860**

Poruchy na vodovodním řadu hlase na telefonním čísle: **800 778 833**

OBECNÉ ZÁSADY

Při ohrožení, o kterém můžete být vyrozuměni prostřednictvím sirén, zprávou v rozhlasu, televizi, z tisku nebo hlášením místního rozhlasu, pojízdného rozhlasového vozu, megafonu a od spoluobčanů, se snažte dodržovat následující zásady:

- * **RESPEKTUJTE** a snažte se získávat informace z oficiálních zdrojů (rozhlas, televize, místní rozhlas, vyhláška obecního úřadu, pokyny zaměstnavatele apod.).
- * **NEROZŠIŘUJTE** poplašné a neověřené zprávy.
- * **VARUJTE** ostatní ohrožené osoby ve svém nejbližším okolí.
- * **NETELEFONUJTE** zbytečně - telefonní síť je v situacích ohrožení přetížena.
- * **NEPODCEŇUJTE** vzniklou situaci.
- * **POMÁHEJTE** sousedům, zejména starým, nemocným a nemohoucím lidem.
- * **UVĚDOMTE SI**, že největší hodnotu má lidský život a zdraví a až potom záchrana majetku.
- * **UPOSLECHNĚTE** pokynů pracovníků záchranných složek, orgánů státní správy a samosprávy.

VAROVNÝ SIGNÁL

Tón sirény/Délka tónu/Název varovného signálu

KOLÍSAVÝ /140 vteřin/VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA

V České republice je jeden varovný signál. **Kolísavý tón sirény po dobu 140 vteřin**. Signál může být vysílán třikrát po sobě v cca třímínutových intervalech. Vyhlašuje se při bezprostředním ohrožení mimořádnou událostí nebo při jejím nenadálém vzniku.

Kromě varovného signálu "Všeobecná výstraha" existuje v České republice ještě signál "**Požární poplach**". Tento signál je vyhlašován přerušovaným tónem sirény po dobu **1 minuty (25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přestávka, 25 vteřin trvalý tón)**. Vyhlašuje se za účelem svolání jednotek požární ochrany.

ZVUK SIRÉNY

Zvuk sirény, vyjadřující varovný signál "všeobecná výstraha", znamená vždycky nějaké nebezpečí. Její zvuk upozorňuje, že může dojít nebo již došlo k mimořádné události, která ohrožuje životy a zdraví občanů, majetek a životní prostředí. Bude nutné se ukryt nebo opustit ohrožený prostor a dodržovat opatření stanovená obcemi, zaměstnavateli a správními úřady.

Sirény jsou spolehlivým prostředkem varování obyvatel před nebezpečím a mohou být použity podle potřeby lokálně na ohrožených územích, a bude-li to vyžadovat situace, i na území celého státu.

Akustické zkoušky sirén jsou oznamovány předem v hromadných informačních prostředcích.

(varovný signál "Všeobecná výstraha")

Níže uvedené pokyny platí jen tehdy, pokud **zjevně** nejde o povodně.

1) OKAMŽITĚ SE UKRYJTE

- Vyhledejte úkryt v nejbližší budově. Tou může být výrobní závod, úřad, kancelář, obchod, veřejná budova i soukromý dům.
- Jestliže cestujete automobilem a uslyšíte varovný signál, zaparkujte automobil a vyhledejte úkryt v nejbližší budově.

2) ZAVŘETE DVEŘE A OKNA

- Když jste v budově, zavřete dveře a okna. Siréna může s velkou pravděpodobností signalizovat únik toxických látek, plynů, radiačních zplodin a jedů. Uzavřením prostoru snížíte pravděpodobnost vlastního zamoření.

3) ZAPNĚTE RÁDIO NEBO TELEVIZI

Informace o tom, co se stalo, proč byla spuštěna siréna a varováno obyvatelstvo a co dělat dále, uslyšíte v mimořádných zpravodajstvích hromadných informačních prostředků. V případě výpadku elektrického proudu využijte přenosný radiopřijímač na baterie. Tyto informace jsou sdělovány i obecním rozhlasem, popř. elektronickými sirénami.

Siréna varuje.

Její zvuk nás upozorňuje na to, že došlo k mimořádné události, která ohrožuje životy občanů, majetek a životní prostředí. Vznikla mimořádná situace. V České republice je jeden varovný signál „Všeobecná výstraha“.

Kromě varovného signálu „Všeobecná výstraha“ existuje v České republice ještě signál „Požární poplach“, který je vyhlášen přerušovaným tónem sirény po dobu 1 minuty (25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přestávka, 25 vteřin trvalý tón) a vyhláší se za účelem svolání jednotek požární ochrany. Signál „Požární poplach“ vyhlášený elektronickou sirénou napodobuje hlas trubky troubící tón „HO-ŘÍ“, „HO-ŘÍ“ ... po dobu jedné minuty (je jednoznačný a nezaměnitelný s jinými signály).

Pravidelné akustické zkoušky sirén - **ověřování provozuschopnosti systému varování a vyzoomění** se provádí každou první středu v měsíci ve 12.00 hodin. O této skutečnosti je občan předem informován v hromadných informačních prostředcích.

VŠEOBECNÁ VÝSTRAHA

Vyhlašuje se v případě, kdy může dojít k ohrožení života a zdraví člověka v důsledku přírodní katastrofy, provozní havárie či jiné mimořádné situace většího rozsahu.

Signál je vyhlašován kolísavým tónem sirény po dobu 140 vteřin.

Signál může být vyhlašován třikrát za sebou v cca třiminutových intervalech.

Po akustickém tónu sirény, při vyhlášení varovného signálu „Všeobecná výstraha“, bude následovat tísňová informace z hromadných informačních prostředků (republiková, regionální a místní působnost) pro vyrozumění obyvatelstva o hrozící nebo vzniklé mimořádné události.

CO MUSÍME UDĚLAT, KDYŽ USLYŠÍME ZVUK SIRÉNY:

1) ZACHOVAT KLID A ROZVAHU

- uvědomit si, že školy, nemocnice, podniky apod. provádějí vlastní ochranná opatření, proto by děti neměli opouštět školu a rodiče by je neměli narychlo odvádět domů. Učitelé se o ně postarají.

2) ZÍSKAT DALŠÍ INFORMACE

- sledovat vysílání regionálních nebo celostátních rozhlasových a televizních stanic,

- hlášení obecního rozhlasu a rozhlasových vozů - z těchto zdrojů se dozvíme o nejnovějších a nejdůležitějších informacích o průběhu mimořádné události.

V případě, že by se přerušila dodávka elektrické energie, je dobré mít u sebe

radiový přijímač na baterie, který lze naladit na pásmo FM na kterém se tísňové informace vysílají.

3) VYHLEDAT BEZPEČNÉ MÍSTO

- co nejrychleji zaujmout podle druhu krizové situace vhodný úkryt.

- V budově kde se ukryjeme se snažíme co nejlépe utěsnit dveře a okna, abychom zamezili zamoření prostoru. Dále je potřeba vypnout ventilaci a uzavřít přívody plynu.

POŽÁRNÍ POPLACH

Kromě varovného signálu „Všeobecná výstraha“ existuje v České republice ještě signál „**Požární poplach**“. Tento signál je vyhlašován přerušovaným tónem sirény po dobu 1 minuty (25 vteřin trvalý tón, 10 vteřin přestávka, 25 vteřin trvalý tón). Vyhlašuje se za účelem svolání jednotek požární ochrany.

150

112

Vyhlašuje se v případě vzniku velkých plošných nebo objektových požárů a v případech, kdy může požár způsobit následná jiná nebezpečí (výbuch apod.).

Hlavní činnost: záchrana lidských životů a následně majetku. **Zamezit šíření požáru!**

Nezbytná doporučení:

- je-li čas, vzít nejnütnější věci (doklady, cennosti, léky) a opustit ohrožený prostor ;
- pokud je to možné, uzavřít hlavní uzávěr plynu, vypnout el. proud, odstranit předměty, které mohou vybuchnout, zintenzivnit požár nebo škodlivost vznikajících plynů - není-li to možné, upozornit na ně ;
- neodvětrávat prostory, v nichž hoří ;
- poskytnout pomoc postiženým osobám ;
- uvolnit přístupové komunikace a prostory pro techniku zasahujících složek (odstranit vozidla apod.) ;
- nezdržovat se v blízkosti požáru - nebezpečí výbuchu nebo vzniku škodlivých plynů ;
- na výzvu záchranářů pomáhat při likvidaci požáru;
- v případě evakuace se řiďte uvedenými pokyny příslušných orgánů.

CO DĚLAT, KDYŽ BUDE NAŘÍZENA EVAKUACE

- Dodržujte pokyny správních úřadů, obcí, popř. zaměstnavatele, kteří organizují nebo zajišťují evakuaci.
- Dbejte pokynů k evakuaci osob nařizených velitelem zásahu.
- Dodržujte stanovené zásady pro opuštění bytu, vezměte si evakuační zavazadlo a dostavte se na určené místo.
- Dodržujte pokyny orgánů zabezpečujících evakuaci i při použití vlastních vozidel.

K situaci, kdy bude nutné co nejrychleji po varování opustit ohrožený prostor, může dojít při nejrůznějších druzích ohrožení.

Pokyn k evakuaci bude předán z krizového štábu obyvatelstvu v ohrožených místech formou tísňové informace

- místní rozhlas
- vozidly s namontovaným hlásicím zařízením apod.

ZÁSADY PRO OPUŠTĚNÍ BYTU NEBO RODINNÉHO DOMU V PŘÍPADĚ EVAKUACE

- uzavřít přívod vody, plynu a vypnout elektřinu nejen v bytě, ale i domovní uzávěry
 - vypnout elektrické spotřebiče mimo ledniček a chladniček
 - před opuštěním bytu je třeba uhasit otevřený oheň v topidlech
 - připravit si s sebou nejnnutnější věci do evakuačního zavazadla
- prověřit, že i sousedé vědí, že byla nařízena evakuace
 - řádně se obléknout na cestu
 - dětem vložit do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou
 - kočky a psi bereme s sebou (ostatní zvířata zásobíme potravou a dostatečnou zásobou vody)
 - řídit se pokyny příslušných správních orgánů, obcí, zaměstnavatelů, kteří zajišťují, organizují a řídí evakuaci
 - při evakuaci vlastními silami (k příbuzným, známým apod.) informovat pracovníky (záchranných složek) nebo zanechat vzkaz kdo a kam se evakuoval
 - vzít si evakuační zavazadlo, při odchodu z bytu uzamknout a odejít na shromažďovací místo (evakuačního střediska) .

EVAKUAČNÍ ZAVAZADLO -doporučený obsah

Evakuační zavazadlo se připravuje pro případ opuštění bytu v důsledku vzniku mimořádné situace nebo nařízené evakuace.

Jako evakuační zavazadlo poslouží např. batoh, cestovní taška nebo kufr. Zavazadlo označte svým jménem a adresou.

Evakuační zavazadlo by mělo zejména obsahovat:

- základní trvanlivé potraviny, nejlépe v konzervách a pitná voda na 2-3dny
- osobní doklady (občanský průkaz, cestovní pas, rodný list, řidičský průkaz, technické osvědčení motorového vozidla, průkaz pojištěnce apod., včetně dokladů rodinných příslušníků), psací potřeby a dopisní obálky se známkami
- nezbytné léky a zdravotní pomůcky (osobní léky, obvazy), případně brýle na čtení
- cennosti (peníze, vkladní knížky, cenné papíry, pojišťovací smlouvy, platební a sporožirové karty apod.)
- sezónní oblečení (náhradní oděv, prádlo, obuv, pláštěnka)
- prostředky osobní hygieny
- spací pytel (příkrývky), karimatku nebo nafukovací lehátko
- jídelní nádobí, potřeby na šití, kapesní nůž, otvírač na konzervy
- kapesní svítilnu + náhradní baterie, svíčky, zapalovač, zápalky
- doporučuje se přenosný rozhlasový přijímač + náhradní baterie, píšťalka, předměty pro vyplnění dlouhé chvíle (např. stolní společenská hra, knížka)
- pro případ evakuace osoby s jejím domácím zvířetem je nutný zdravotní průkaz zvířete

OCHRANA PŘED POVODNĚMI

Před povodní:

- * Informujte se na obecním úřadě, jak a kam se bude evakuovat v případě povodňového ohrožení
- * Vytipujte si bezpečné místo, které nebude zaplaveno vodou.
- * Připravte si pytle s pískem, těsnící desky, těsnící folii, těsnící desky a další stavební materiál na utěsnění nízko položených dveří a oken. Dále si zajistěte ucpávky kanalizace, odtoku z WC.
- * Připravte si léky, dokumenty, vhodné ošacení, potraviny a pitnou vodu na 2-3 dny.
- * Vlastníte-li osobní automobil, připravte jej k okamžitému použití k evakuaci.
- * Připravte si evakuační zavazadlo, přestěhujte cenné věci a nebezpečné látky do vyšších pater, upevněte věci, které by mohla odnést voda a připravte se na evakuaci zvířat.
- * Připravte si evakuační zavazadlo.

Při povodni:

- * Na základě pokynů povodňových orgánů obce, policie a záchranářů opusťte ohrožený prostor.
- * V případě evakuace dodržujte zásady pro opuštění bytu (domu).
- * Je-li nedostatek času, okamžitě se přesuňte na vytipované místo, které nebude zaplaveno vodou.

Po povodni:

- * Nechejte si zkontrolovat stav obydlí (statická narušenost, obyvatelnost), rozvody energií (plyn, el. energie apod.), stav kanalizace a rozvodů vody.
- * Zlikvidujte uhynulé zvířectvo, potraviny a polní plodiny, které byly zasaženy vodou, postupujte podle pokynů hygienika.
- * Vyčištění studní a jejich sanaci zadejte odborníkům.
- * Informujte se o místech humanitární pomoci a v případě potřeby si vyžádejte finanční pomoc.
- * Kontaktujte příslušné pojišťovny ohledně náhrady škod (ohlase pojistnou událost pojišťovně, vyhotovte soupis škod).

HAVÁRIE V CHEMICKÉM ZÁVODĚ, VE SKLADU CHEMIKÁLIÍ NEBO PŘI DOPRAVNÍ HAVÁRII S ÚNIKEM NEBEZPEČNÝCH LÁTEK

Hlavní činností obyvatelstva je ochrana před účinky chemických látek vhodnými ochrannými prostředky, ukrytí nebo evakuace.

Nezbytná doporučení:

- * Urychleně opusťte ohrožené místo
- * Co nejdříve se ukryjte v uzavřené místnosti.
- * Uzavřete a utěsněte okna a dveře a další otvory.
- * Vypněte ventilaci.

- * Sledujte zprávy v hromadných informačních prostředcích.
- * Připravte si prostředky improvizované ochrany.
- * Připravte si evakuační zavazadlo.
- * Budovu opusťte jen na pokyn.

HAVÁRIE V JADERNÉM ENERGETICKÉM ZAŘÍZENÍ NEBO JINÁ HAVÁRIE S ÚNIKEM RADIOAKTIVNÍCH LÁTEK DO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Hlavní činností obyvatelstva je ochrana před účinky radioaktivních látek vhodnými, předem připravenými, či improvizovanými prostředky s ochrannými vlastnostmi, ukrytí nebo evakuace.

Nezbytná doporučení:

- * Co nejdříve se ukryjte v uzavřené místnosti (nejlépe ve sklepních prostorách), pokud možno na straně odvrácené od jaderného zařízení.
- * Uzavřete a utěsněte okna a dveře.
- * Vypněte ventilaci a utěsněte další otvory.
- * Sledujte zprávy v hromadných informačních prostředcích.
- * Připravte si prostředky improvizované ochrany dýchacích cest a povrchu těla.
- * Připravte si evakuační zavazadlo.
- * Jodové přípravky (tablety) a prostředky individuální ochrany odeberte a použijte až na základě veřejné výzvy.
- * Budovu opusťte jen na pokyn.

V případě radiační havárie jaderné elektrárny Dukovany a Temelín se obyvatelé, žijící v zóně havarijního plánování, řídí pokyny provozovatelů jaderných elektráren a orgánů státní správy a samosprávy.

BIOLOGICKÉ ZBRANĚ

Biologické zbraně mohou být použity ve formě aerosolu (bakterie, viry, toxiny) do ovzduší nebo uzavřených prostor nebo vypouštěním hmyzu (vši, blechy, mouchy, klíšťata) nebo infikováním vody, potravin, vzduchu, předmětů. Smysly člověka je biologické zamoření nezjistitelné. Výskyt se zjišťuje speciálními přístroji a odběrem vzorků.

Jak se chránit před proniknutím nebo zanesením nákazy do organismu:

- * nepoužívat vodu z neznámých a nezjištěných zdrojů,
- * umět si připravit vodu pomocí chemických desinfekčních prostředků nebo převařením,
- * nejíst pevnými obaly nechráněné nebo neprověřené potraviny,
- * udržovat čistotu těla i za nepříznivých podmínek,
- * zbytečně se nedotýkat a neprohližet podezřelé předměty,
- * při známkách onemocnění ihned vyhledat zdravotnickou pomoc.

Dodržujte pokyny zdravotníků a pracovníků hygienické služby !

CHEMICKÉ ZBRANĚ

Chemické zbraně, t.j. zbraně způsobující ztráty na živé síle toxickými nebo jinak fyziologicky aktivními sloučeninami, patří vzhledem ke své vysoké bojové účinnosti a rozsáhlým prostorovým účinkům mezi hlavní druhy zbraní hromadného ničení. Mohou být použity ve formě aerosolu, v kapalném a plynném skupenství. Působí na organismus mnohostranně. Vyvolávají poškození centrálního nervového systému, dýchacích orgánů, zažívacího traktu nebo narušují metabolismus, jiné mají zpuchýřující účinek.

Jak se chránit před účinky chemických zbraní:

- * Urychleně použijte ochranný prostředek, tj. dětský vak, dětskou kazajku, ochrannou masku s filtrem nebo použijte prostředky improvizované ochrany dýchacích cest a povrchu těla.
 - * Všechny ochranné prostředky dokonale utěsněte.
 - * Vyhledejte ukrytí v nejbližší budově.
- Při zasažení organismu chemickými zbraněmi platí všeobecná zásada přerušit co nejdříve styk otravných látek s organismem.

PROSTŘEDKY IMPROVIZOVANÉ OCHRANY OSOB V RADIOAKTIVNĚ, CHEMICKY A BIOLOGICKY ZAMOŘENÉM PROSTŘEDÍ

Pokud nemáme k dispozici prostředky individuální ochrany a musíme si chránit dýchací cesty a povrch těla, použijeme prostředky improvizované ochrany.

- * K ochraně dýchacích cest použijeme navlhčenou roušku (složený kapesník, ručník, utěrka) přiložením na nos a ústa. Upevněte roušku v zátylku šálou či šátkem.
- * Hlavu chraňte čepicí, kloboukem, šálou či kuklou tak, aby vlasy byly úplně zakryty a zvolená pokrývka hlavy chránila též čelo, uši a krk.
- * Oči chraňte brýlemi - lyžařskými, plaveckými či motoristickými, ale větrací průduchy přelepte lepící páskou. Pokud nemáte tyto brýle k dispozici, chraňte oči přetažením průhledného igelitového sáčku přes hlavu a jeho stažením tkanicí či gumou v úrovni lícních kostí.
- * Povrch těla chraňte kombinézou, kalhotami, pláštěnkou do deště, šustákovou sportovní soupravou. Tyto ochranné oděvy je nutné dostatečně utěsnit u krku, rukávů a nohavic.
- * Nohy chraňte nejlépe vysokými botami nebo holínkami, ruce nejlépe zakryjeme gumovými nebo koženými rukavicemi.
- * Při návratu ze zamořeného prostředí do bytu odložte v předsíni veškerý svrchní oděv do igelitového pytle a zavažte jej. Pokud je to možné, pečlivě se osprchujte, otřete se do sucha a oblečte se do čistého oděvu.

Tyto prostředky, jsou-li správně použity, mohou zachránit životy a ochránit zdraví obyvatelstva.

Improvizovaná ochrana dýchacích cest a povrchu těla

K bezprostřední ochraně před toxickými účinky nebezpečných látek se lze chránit improvizovanými prostředky pro ochranu dýchacích cest a povrchu těla.

Základním principem improvizované ochrany je využití vhodných oděvních součástí, které jsou k dispozici v každé domácnosti a pomocí kterých je možné chránit jak dýchací cesty, tak celý povrch těla. Při použití této ochrany je třeba dbát následujících zásad:

- celý povrch musí být zakryt, žádné místo nesmí zůstat nepokryté
- všechny ochranné prostředky je nutno co nejlépe utěsnit k dosažení vyšších ochranných účinků kombinovat více ochranných prostředků nebo použít oděvu v několika vrstvách

Ochrana hlavy

K ochraně hlavy se doporučuje použít čepice, šátky a šály, přes které je vhodné převléci kapuci případně nasadit ochranné přilby (motocyklové, pracovní ochranné přilby, cyklistické, lyžařské atd.), které takto chrání i před padajícími předměty.

Ochrana obličeje a očí

Ochrana obličeje a očí je nutno věnovat největší pozornost. Jedná se zde o kombinaci ochrany povrchu těla s ochranou dýchacích cest. Zvláštní pozornost je proto nutné věnovat ochraně úst a nosu, které jsou vstupní branou dýchacích cest. Nejvhodnějším způsobem je překrytí úst a nosu složeným kusem flanelové látky či froté ručníkem, mírně navlhčeným ve vodě či ve vodném roztoku sody nebo kyseliny citrónové, a upevněným v zátylku převázaným šátkem či šálou.

K improvizované ochraně očí jsou nejvhodnějším prostředkem brýle uzavřeného typu (potápěčské, plavecké, lyžařské a motocyklové, u kterých je nutné přelepit větrací průduchy lepicí páskou). V případě, že nejsou takové brýle k dispozici, lze oči jednoduchým způsobem chránit přetažením průhledného igelitového sáčku přes hlavu a jeho stažením tkanicí či gumou v úrovni lícnicích kostí.

Ochrana trupu

Obecně platí zásada, že každý druh oděvu poskytuje určitou míru ochrany, přičemž větší počet vrstev zvyšuje koeficient ochrany.

K ochraně trupu jsou nejvhodnější následující druhy oděvů:

- dlouhé zimní kabáty
- bundy
- kalhoty
- kombinézy
- šustákové sportovní soupravy

Použití ochranné oděvy je nutné dostatečně utěsnit u krku, rukávů a nohavic. U krku lze k utěsnění použít šálu nebo šátek, který omotáme přes zvednutý límec. Bunda je nutné utěsnit v pase, nejlépe pomocí opasku či řemene. Netěsné zapínání a různé nežádoucí trhliny v oděvu je nutné přelepit lepicí páskou. Ke všem ochranným oděvům je vhodné použít pláštěnku nebo plášť do deště. Tyto se utěsňují pouze u krku, pokud jsou z pogumované nebo vrstvené tkaniny musí být pogumovaná strana zvenčí. V případě, že nemáme pláštěnku k dispozici, můžeme ji nahradit příkrývkou, dekou či plachtou, kterou přehodíme přes hlavu a zabalíme se do ní.

Ochrana rukou a nohou

Velmi dobrým ochranným prostředkem rukou jsou pryžové rukavice. Ochranný účinek je tím větší, čím je materiál silnější. Vhodnější jsou rukavice delší, neboť chrání zápěstí a částečně i předloktí.

Rukávy přesahující přes okraj rukavic, pokud nejsou ukončeny nápletem nebo pryží, převážeme u okrajů řemínkem nebo provázkem. Jestliže by mezi rukavicí a rukávem vzniklo nechráněné místo, musíme zápěstí ovinout šálou, šátkem, igelitem apod.

Nemáme-li k dispozici žádné rukavice, ovineme si ruce látkou, šátkem apod., aby byly alespoň krátkodobě chráněny a nepřišly do přímého styku se škodlivými látkami.

Pro ochranu nohou jsou nejvhodnější pryžové a kožené holínky, kozačky, kožené vysoké boty. K ochraně nohou je nutno zabezpečit, aby mezi nohavicí a botou nezůstalo nechráněné místo. Nohavici přesahující přes botu u dolního okraje převážeme provázkem nebo řemínkem. Nepřesahuje-li nohavice přes botu ovineme nechráněné místo kusem látky, šátkem apod. Při použití nízkých bot je vhodné zhotovit návleky z igelitových sáčků či tašek.

Vymezení použití improvizované ochrany

Improvizovaná ochrana dýchacích cest a povrchu těla je určena:

- k přesunu osob do stálých úkrytů
- k úniku ze zamořeného území
- k překonání zamořeného prostoru
- k ochraně v ochranném prostoru jednoduchého typu (OPJT)
- k evakuaci obyvatelstva

JAK SE CHOVAT PŘI PANDEMII

Při pandemii je nutné dodržovat zvýšené hygienické nároky a dbát na zvýšenou osobní hygienu a dezinfekci domácnosti. Doporučuje se nosit roušku, dále také gumové rukavice či ochranné brýle a při náznačce propuknutí nemoci je lepší zůstat doma. Je doporučeno nechodit do prostor s vysokou koncentrací lidí. Chodit nakupovat jen na nezbytně nutnou dobu, nenavštěvovat kulturní představení.

V případě výjimečného stavu, který při pandemii nastává je doporučeno:

- **Sledovat média**, webové stránky a doporučení, která vyhlašuje **ministerstvo zdravotnictví**, lékaři či **WHO** (světová zdravotnická organizace)
- **Zvýšená hygiena** – myjte si ruce, použijte roušky, rukavice, dezinfekce
- **Zůstaňte doma**
- **Zvyšte příjem vitamínů**
- **Otužujte se**
- **Zlepšete životosprávu**
- **Dodržujte pokyny**, které jsou oficiálně vydány
- **Mějte zásoby jídla, pití a léků**. Alespoň základní potraviny na několik dní uchované doma

V případě žádosti o pomoc se obraťte na místní obecní úřad.

Dodržujte pokyny zdravotníků a pracovníků hygienické služby !

TERORISTICKÉ AKCE

Anonymní oznámení o uložení bomby, třaskaviny nebo nebezpečné látky je většinou směřováno tam, kde se nachází mnoho lidí. Je to logické, většina případů takového počínání je zaměřena na vyvolání strachu. Víme však, že tomu tak vždy nebývá. Je třeba počítat s tím, že anonymní výhrůžka může být skutečněna. Aniž bychom uvažovali o tom, zda jde např. o psychopata nebo o legraci, musíme takovou událost brát vážně.

- V první řadě událost okamžitě oznamte **na tísňovou linku 158 (Policie ČR) nebo 150 (Hasičský záchranný sbor ČR)**.
- Pokud bylo anonymní oznámení o uložení bomby nebo třaskaviny v budově, ve které se nacházíte, opusťte budovu a vzdalte se co nejdále od tohoto místa.
- V žádném případě se nezdržujte v blízkosti možného ohrožení i přesto, že vaše zvědavost, co se bude v příštích minutách dít, vás nutí zůstat v blízkosti tohoto nebezpečného místa.

OBDRŽENÍ PODEZŘELÉ ZÁSILKY-(DOPISU, BALÍČKU)

- *Podezřelou zásilku neotvírejte a netřepejte s ní.
- *Uložte zásilku do igelitového sáčku nebo jiného vhodného obalu.
- *Poté opusťte místnost, umyjte si ruce vodou a mýdlem a událost **ohlaste na tísňovou linku 158 (Policie ČR) nebo 150 (Hasičský záchranný sbor ČR)**. Policie ČR nebo Hasičský záchranný sbor ČR zásilku od vás převezme a odveze ji k ověření obsahu.

Než zavoláte na tísňovou linku, seriózně zvažte skutečnosti, které mohou vést k názoru, že se jedná o podezřelou zásilku. Takovými mohou být například neočekávaná zásilka od

neznámého odesílatele s podezřelým rukopisem či výhružným textem na zásilce, zapáchající zásilka nebo zásilka, ze které trčí dráty nebo se ozývá podivné tikání. Při otevření zásilky to může být například podezřelá sypká hmota nebo jakýkoli podezřelý předmět.

TERORISTICKÁ AKCE (za použití střelných zbraní)

Pokud jste mimo budovu, okamžitě opusťte ohrožené místo.

- * Pokud jste v budově, nezdržujte se v blízkosti oken.
- * Ukryjte se za vhodným kusem nábytku.
- * Striktně dodržujte instrukce vydávané bezpečnostními složkami.
- * Vyvarujte se použití pevných telefonních linek.
- * Zachovejte klid a rozvahu.

UKRYTÍ OBYVATELSTVA

- * Dodržujte pokyny správních úřadů, obcí, popř. zaměstnavatele, kteří organizují nebo zajišťují ukrytí.
- * Informace o možnosti ukrytí ve stálém úkrytu získáte u příslušného obecního (obvodního, městského) úřadu nebo u svého zaměstnavatele.
- * Před odchodem do úkrytu si s sebou vezměte evakuační zavazadlo a dodržte zásady pro opuštění bytu.
- * Pokud nemáte v blízkosti bydliště stálý úkryt, můžete si upravit svépomocí prostory ve vhodných částech bytu nebo obytného domu jako improvizovaný úkryt.

PŘÍPRAVA IMPROVIZOVANÉHO ÚKRYTU

- * Vyberte vhodný prostor v bytě, domě nebo rodinném domku, který umožní improvizované ukrytí. Vhodnými prostory jsou: sklepy s klenutými nebo železobetonovými stropy, silnými obvodovými zdmi, pokud možno s co nejmenším počtem vstupních a okenních otvorů. Pro případ úniku nebezpečných látek si vyberte prostory odvrácené od směru úniku nebezpečné látky.
- * Oblepte veškeré spáry lepicí páskou a ochranu proti možnému zranění střepinami zabezpečte přelepením skla nebo jejich překrytím.
- * U rodinných domků zesilte okenní a vstupní otvory přídatným materiálem - prkna, cihly, kameny, pytle s pískem nebo hlínou, násyp zeminy, podpírání stropů vzpěrami.

CHOVÁNÍ OBYVATEL V ÚKRYTECH

- * Neplývejte vodou a potravinami.
- * Udržujte pořádek a čistotu.
- * Zbytečně nepřecházejte, nehlučte a hlasitě nehovořte.
- * Za všech okolností se chovejte klidně a ukázněně, vzájemně si pomáhejte.
- * Nekuřte, nepoužívejte otevřený oheň a elektrické vařiče.

INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM - IZS

Integrovaný záchranný systém je koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.

Základní složky:

- * Hasičský záchranný sbor České republiky,
- * jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí okresu jednotkami požární ochrany,
- * zdravotnická záchranná služba,
- * Policie České republiky.

Ostatní složky

- * vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil a prostředky ozbrojených sil,
- * ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory,
- * ostatní záchranné sbory,
- * orgány ochrany veřejného zdraví,
- * havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- * zařízení civilní ochrany,
- * neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím.

KDE ZÍSKAT INFORMACE

Občan

získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva v případě vzniku mimořádné události na příslušném obecním úřadě.

Zaměstnanec

získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených záchranných a likvidačních pracích a ochraně obyvatelstva v místě dislokace pracoviště od svého zaměstnavatele (příslušné právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby).

Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba

získá informace o charakteru možného ohrožení, o připravených krizových opatřeních a způsobech jejich provedení u příslušného obecního úřadu.